

NOTITIE

Gemeente Roerdalen
Postbus 6099
6077 AH St Odiliënberg

DATUM: 5 september 2023
ONS KENMERK: 23-0357/23.05282/CamHe
UW KENMERK: E-mail met opdrachtbevestiging d.d. 24 mei 2023
AUTEUR: C. Heunks
PROJECTLEIDER: C. Heunks
STATUS: definitief
CONTROLE: M. Disco

Ecologische risicoanalyse windenergie Meinwegplateau - Toelichting en beantwoording vragen

Coöperatie Duurzaam Roerdalen, Energiecoöperatie EOS en de gemeenten Roermond en Roerdalen onderzoeken de mogelijkheid voor de ontwikkeling van een windpark op het Meinwegplateau. Gemeente Roerdalen heeft namens de vier partijen aan Waardenburg Ecology opdracht verleend om de ecologische effecten van windenergie op deze locatie op hoofdlijnen te onderzoeken. De uitkomsten hiervan zijn recent in een ecologische risicoanalyse gerapporteerd (Heunks 2023). Voor een goede besluitvorming ten aanzien van windenergie op het Meinwegplateau wenst de Gemeente op een aantal (zeven) punten uit de risicoanalyse een nadere toelichting. Voorliggende oplegnotitie geeft deze toelichting.

1. Kan er onomstotelijk gesteld worden dat wind op de Meinweg niet kan?

Voor het verkrijgen van de benodigde Wnb-vergunning en -onthefing moeten significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid uitgesloten kunnen worden evenals een effect op de Staat van Instandhouding van betrokken populaties. Wij schatten in dat die zekerheid niet verkregen kan worden, ook niet met extra onderzoek en de nodige mitigerende maatregelen. Gelet om de bevindingen in de ecologische risicoanalyse zien wij voldoende gegronde redenen om de vergunbaarheid te betwijfelen. Op basis van de huidige informatie en voorliggende studie kunnen wij in onze beoordeling niet stellig zijn dan dit.

2. Denkt Waardenburg dat nader onderzoek kan aantonen dat er toch mogelijkheden zijn? Zo ja, welke onderzoeken en tijdljn horen daarbij?

Zoals aangegeven in de risicoanalyse betwijfelen wij sterk of de vergunning en ontheffing die in het kader van de natuurwetgeving benodigd is voor de ontwikkeling en exploitatie van windenergie op deze locatie verleend kan worden, ongeacht verregaande maatregelen en resterende kennisleemtes. Wij zullen daarom geen plan van aanpak maken voor vervolgonderzoeken. Als een andere deskundige daar anders over oordeelt kan die het beste gevraagd worden om een plan van aanpak te maken voor vervolgonderzoeken.

3. Zijn de kraanvogels een onoverbrugbaar probleem?

De ecologische risicoanalyse heeft duidelijk gemaakt dat de ontwikkeling van windenergie op het Meinwegplateau voor meerdere soorten en soortgroepen (sterk) negatieve effecten zal hebben. Om significante effecten en overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen zullen naar alle waarschijnlijkheid verregaande maatregelen nodig zijn, waaronder ook stilstand-voorziening(en) met alle gevolgen van dien voor de energieopbrengst. Daarbij dient opgemerkt dat voor de mitigatie van de potentiële versturende effecten van een windpark in het voorliggende ontwikkelgebied geen voor de hand liggende maatregel met gegarandeerde effectiviteit beschikbaar is, zeker niet voor de kraanvogel. In dit licht bezien kunnen de effecten op de kraanvogel *an sich* inderdaad als het grootste knelpunt beschouwd worden. Echter, de vergunbaarheid wordt ook betwijfeld vanwege de stapeling (cumulatie) van effecten voor alle overige soorten tezamen en de verregaande maatregelen die daarvoor vereist zijn.

4. Kan Waardenburg in de inleiding: ‘overtreding van verbodsbepalingen’ nader duiden?

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. Voorbeelden van een overtreding van verbodsbepalingen zijn het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten (Art. 3.1 lid 2 van de Wnb) en het opzettelijk doden van dieren (Art 3.1).

5. Er is in het rapport uitgegaan van een proefopstelling. Gelden de conclusies uit het rapport voor heel het Meinwegplateau?

Voor de ecologische risicoanalyse hebben wij een indicatieve opstelling op het plateau onderzocht. Op hoofdlijnen gelden de belangrijkste conclusies echter voor het gehele zoekgebied op het plateau, zeker voor wat betreft de meest kritische aspecten (knelpunten) die in de ecologische risicoanalyse worden geconstateerd. De conclusies gelden dus ook voor locaties elders binnen het ontwikkelgebied op het Meinwegplateau.

6. Wat zijn de consequenties van de 4 windmolens die er inmiddels al staan aan Duitse zijde: kan dat al worden ingeschat? Worden de risico's van de Roerdalense ontwikkeling daarmee kleiner?

Wij weten niet wat de effecten zijn van de 4 turbines over de grens in Duitsland. Het ligt voor de hand dat daar op hoofdlijnen dezelfde aspecten een rol spelen als aan de Nederlandse zijde, met dit verschil dat de turbines op grotere afstand van Natura 2000-gebieden zijn gepositioneerd en op grotere afstand van de foerageer- en rustgebied van vogels (oa roofvogels en kraanvogels) op het plateau. In dat opzicht zullen de effecten op beschermde soorten en gebieden voor de turbines in Duitsland kleiner zijn dan voor de turbines aan de Nederlandse zijde op het plateau. Voor een eventuele ontwikkeling van windenergie op het plateau (aan Nederlandse zijde) dienen deze turbines als bestaand gebruik beschouwd te worden.

De verstoringafstand voor broedende kraanvogels bedraagt minimaal 500 meter (LAG VSW, 2015). Voor pleisterende kraanvogels (zoals het geval op het Meinwegplateau) adviseert de Duitse Länderarbeitsgemeinschaft der Vogelschutzwarten (LAG VSW) om bij de oprichting van windparken minimaal 1,2 kilometer afstand te houden tussen de turbines en de pleisterplaats (LAG VSW, 2015). De aanwezigheid en het gebruik van windturbines aan de oostzijde van het plateau (in Duitsland) beperkt de uitwijkmogelijkheden voor kraanvogels als deze aan de Nederlandse zijde leefgebied zouden verliezen, bijvoorbeeld door de realisatie van windturbines.

7. In het rapport staat dat op 9 juni de Nationale Databank Flora en Fauna is geraadpleegd. Dit terwijl we vanuit de gemeente op 1 juni de bewoners en raad al informeerden. Hoe kan dit?

Op 9 juni zijn verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna gedownload voor het opstellen van de risicoanalyse. Een belangrijk deel van deze gegevens is afkomstig uit www.waarneming.nl. De waarnemingen van deze (online) database hebben wij reeds in een eerder stadium geraadpleegd om de Gemeente tijdens een online overleg (dd. 11 mei 2023) te kunnen adviseren met een eerste inzicht in het voorkomen van vogels.

Literatuur

Heunks, C. 2023. Vervolg ecologische risicoanalyse windenergie Meinwegplateau. Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland Rapport 23-224. Waardenburg Ecology, Culemborg.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met C. Heunks (projectleider).

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg
R.C. Fijn MSc

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology; opdrachtgever vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Waardenburg Ecology / Gemeente Roerdalen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco